

Több órát is vára-koztak a mentősök a kórház udvarán a koronavírus-gyanús páciensekkel

Próbálják gyorsítani a betegfelvételt

Fotó: Nagy Tibor

A mentőkocsik szirénáinak elindításával adtak hangot elégedetlenségüknek csütörtökön a Maros Megyei Mentőszolgálat dolgozói amiatt, hogy néhány napja gyakran öt órát is vára-kozniuk kell a mentőkocsiban szállított koronavírusfertőzés-gyanús személyekkel, amíg azokat fogadják a kórházban.

Menyhárt Borbála

Ebben a nehéz időszakban a mentőszolgálat alkalmazottai orosz-lán-részt vállalnak a koronavírusfertőzés-gyanús, valamint a bizonyítottan fertőzött páciensek ellátásában, ugyanis ők azok, akik egy-egy riasztás esetén kiszállnak a helyszínre, és kórházba szállítják azokat, akiknél fel-merül a fertőzés gyanúja, ugyanakkor azokat a fertőzötteket, akiknél

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!

Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!

Telefon:
0742-828-647

Újabb óvinté- kedések Nyárad- szeredában

Védőmaszkokat osztogattak, egészségügyi felszereléseket rendeltek, át-szervezik az idősothton személyzetének programját és kiiga-zítják a költségvetést – jelentette be Nyárádszereda polgármestere, aki egy koronavírusfertőzés hírére is cá-folta.

2.

500 éve halt meg Raffaello

Korán megnyilvánuló tehetségén kívül közvetlen személyisége is szerepet játszott a római meghívásban, a pezsgő olasz kulturális és társasági élet kedvelt alakjának számított.

4.

Elhalasztják a TIFF-et!

Elhalasztják a Transilvania Nemzet-közi Filmfesztivált (TIFF); Kelet-Eu-rópa egyik legjelentősebb nemzetközi seregszemléjét a koronavírus-járvány alakulásának függvényében egy ké-sőbbi időpontban tartják meg – közöl-ték kedden a szervezők.

6.

Újabb katonai rendelet jelent meg

Nyitva maradnak a piacok, és az élelmiszerüzletek is hosszabbíthatnak

A piacok és növénypatikák a szükségállapot teljes ideje alatt nyitva tartanak – jelentette be csütörtökön késő este Marcel Vela. A belügyminiszter sajtóértekezleten ismertette a nyolcas számú katonai rendelet fontosabb előírásait, amely péntekre a Hivatalos Közlönyben is megjelent, így érvénybe is lépett.

Eszerint a termelők, akiknek mindig fel kell tudni mutatniuk a termelői igazolványukat, felelősségnyilatkozattal szabadon mozoghatnak a termelés helye és a piacok között. Vela közölte azt is: a növénypatikák/gazdaboltok nyitva maradnak, ezek személyze-tének minden óvintézkedést meg kell tennie a járvány terjedésének korlátozására. Mind a nyugati kereszténység, mind az ortodoxok és görögkatolikusok húsvétját megelőző nagycsütörtökön, nagypén-teken és nagyszombaton igény szerint meghosszabbíthatják nyitvatartási programjukat az élelmiszerboltok.

A belügyminiszter szerint a húsvéti ünnepek alatt megerősítik a karhatalmi jelenlétet az utcákon, szí-

gorúan ellenőrzik majd, hogy a lakosság betartja-e a járványügyi intézkedéseket, ugyanakkor enyhítettek is bizonyos esetekben. Nem vonatkozik az éjszakai kijárási tilalom az autószerelőkre/autómentést bizto-sító vállalkozásokra, vagy gépkocsi- és autóalkat-rész-vásárlás esetére sem.

A szükségállapot ideje alatt tilos az öreg- és gyer-mekotthonok, fogyatékkal élő személyeket gondozó központok bezárása vagy tevékenységük felfüggesz-tése. A hozzátartozók kérvényezhetik a bentlakók át-helyezését vagy hazavitelét, de bizonyítaniuk kell, hogy megfelelő feltételeket tudnak biztosítani a gon-dozottaknak.

A szükségállapot idején csak 45 napos felmondási idővel hagyhatják ott munkahelyeiket a fent említett szociális intézmények alkalmazottai.

Felfüggesztik egyebek mellett a búza, az árpa, a zab, a kukorica, a rizs, a búzaliszt, a szójabab, az olaj és a cukor exportját; felfüggesztik a termény export-jához szükséges növényegészségügyi igazolások ki-bocsátását, a részvényvásárlás lehetőségét a hazai energetikai vállalatokban.

Elérte a tízet az áldozatok száma

Az egy nappal korábbi adatok-hoz képest pénteken újabb két ko-ronavírussal fertőzött személy elhunytáról számolt be pénteki köz-leményében a megyei kormányhi-vatal. Mint írták, egy 49 éves férfi, valamint egy 76 éves nő hunyt el a betegségben, mindkét áldozat más súlyos betegségekkel is küz-dött.

Az április 10-i adatok szerint Maros megyében 161 koronavírussal fertőzött személyt tartottak szá-mon, ezzel a legtöbb fertőzöttet számláló megyék sorrendjében a 9. helyre léptünk előre. 498-an tartó-zkodtak intézményes karanténban, 11.054-en házi elkülönítésben – derül ki a kormányhivatal közlemé-nyéből.

Az utóbbi 24 órában 214 sze-mély hagyhatta el a karantént, a közlemény nem részletezi, hogy közülük hányan voltak otthoni el-

különítésben vagy intézményes ka-ranténban. Azt még megjegyzik, hogy a korábbi jelentés óta újabb négy személyt nyilvánítottak gyógyultnak, így a betegségből fel-épült személyek száma is elérte a tízet.

A stratégiai kommunikációs cso-port (GCS) pénteki közlése 265 új megbetegedésről számolt be, ami jelentősen kevesebb az előző napi 441 új esethez képest, a fertőzöttek száma a péntek déli adatok szerint 5467 volt az országban.

A fertőzöttek közül 183 beteget ápoltak intenzív osztályon, öt-tel többet, mint előző nap. Jelentősen nőtt a gyógyultnak nyilvánított és kórházból kiengedetttek száma is, 729-en voltak pénteken az egy nap-pal korábbi 647 személyhez képest. A halálos áldozatok száma, 28 új esettel, péntekre 257-re emelkedett az országban.

ÁPRILIS

11., szombat
A Nap kel
6 óra 42 perckor,
lenyugszik
20 óra 5 perckor.
Az év 102. napja,
hátravan 264 nap.

IDŐJÁRÁS

Többnyire napos idő

Hőmérséklet:
max. 19 °C
min. 2 °C

*Isten éltesse!

Ma LEÓ és SZANISZLÓ,
holnap GYULA napja.

GYULA: régi magyar férfi személynév, ami a török eredetű gyula méltóságnévből ered, mely a török jula (fáklya) szóból származik.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2020. április 10.

1 EUR	4,8278
1 USD	4,4355
100 HUF	1,3621
1 g ARANY	237,0045

Próbálják gyorsítani a betegfelvételt

(Folytatás az 1. oldalról)

a teszt nyomán beigazolódott a koronavírus diagnózis, egyik kórházból a másikba szállítják. Marosvásárhelyen a procedúra alapján a fertőzösgyanús személyeket a Maros Megyei Klinikai Kórházhoz tartozó egyik klinikán helyezik el, egyedül egy kórteremben, majd amennyiben a teszt igazolja a fertőzöttséget, átszállítják a kórház erre a célra fenntartott épületeinek egyikébe, ahol már több beteg is van egy kórteremben.

Az Agerpres hírügynökség által közzétett tudósítás szerint a mentőkocsikon dolgozó személyzet csütörtökön a szirénáik elindításával adott hangot elégedettségének amiatt, hogy az utóbbi napokban előfordult, hogy akár öt órát is kellett várakozniuk a kórház udvarán a fertőzösgyanús páciensekkel a mentőautóban, amíg a beteget felvették az intézménybe, és ez idő alatt senki sem vizsgálta meg a mentőben fekvő páciens.

A mentősök által jelzett probléma kapcsán a Maros Megyei Klinikai Kórház nemrég kinevezett menedzsere, Porav-Hodade Daniel az Agerpres hírügynökségnek elismerte, hogy vannak fenn-

akadások, hosszas a betegek átvétele, hiszen számos szigorú előírást kell betartani és papírokat kitölteni. Mint mondta, a betegek átvétele és szétosztása bonyolult folyamat, és egy órára van szükség, hogy az orvosok kitöltsék a szükséges iratokat. Ha egyszerre több mentő érkezik a kórház udvarára fertőzösgyanús pácienssel, akkor történnek fennakadások. A kinevezett igazgató szerint sajnos a betegek számának a gyors növekedése miatt a legtöbb mentőszolgálat ezzel a problémával szembesül.

Pénteken délelőtt a kórháztól érkezett sajtóközleményben a menedzser a kórház csapata nevében a betegek, valamint a mentőszolgálat alkalmazottainak az elnézését kérte amiatt, hogy hosszabb ideig kellett a Gheorghe Marinescu utca 1. szám alatti kórház udvarán várakozniuk, de mint mondta, egy olyan betegséggel állnak szemben, amely az eddig tapasztaltakhoz viszonyítva teljesen más megközelítést igényel. A kórház vezetője ugyanakkor közölte, hogy már lépéseket tettek annak érdekében, hogy a betegek felvétele gördülékenyebben történjen, csökkenjen a várakozási idő, de tudják betartani a kötelező előírásokat.

Újabb óvintézkedések Nyárádszerezében

Védőmaszkokat osztogattak, egészségügyi felszereléseket rendeltek, átszervezik az időotthon személyzetének programját és kiigazítják a költségvetést – jelentette be Nyárádszere polgármestere, aki egy koronavírus-fertőzés hírére is cáfolta.

Gligor Róbert László

Átcsoportosítják a város költségvetésének egyes tételeit a közbiztonság megerősítése és a fertőzésveszély megelőzése érdekében – jelentette be csütörtök este Tóth Sándor. Attól függően, hogy az országos és megyei gazdasági helyzet mekkora hatással lesz a helyi gazdaságra és költségvetésre, akár leállíthatnak egyes helyi beruházásokat.

A költségvetést átcsoportosítják a közbiztonság érdekében is: felvették a polgárőrség létrehozásának ötlete is, de ehelyett valószínűleg a helyi rendőrség üres állásait töltik be, és pénzt fordítanak arra, hogy az egységek többet járőrözzenek. Ugyanakkor a szórakozásra – így a nyári városnapokra – szánt pénzt a fertőzésveszély megelőzésére fordítják.

Az elmúlt napokban kétezer egészségügyi maszkot vásároltak, amelyeket a helyi tanácsosok szétosztottak az idősek és az otthoni elhelyezésben levők között. Fertőtlenítő kaput is rendeltek, amelyet a kórház és időotthon bejáratánál állítanak fel a napokban, hogy az egészségügyi személyzetet megérkezésük és távozásuk fertőtlenítsék. Egy hónapja a kórháznak megrendeltek egy lélegeztetőgépet is, ezt is várják, de remélik, nem lesz rá szükség.

Mivel minden támogatási program leállt, a városvezetés a Bekecs együttes számára „túlélőcsomagot” szánt, hogy megtartsa a táncosokat a járvány idején is, a felfüggesztett sportleltől forrásokat von el a néptáncosok javára. Egy-egy online kérdőív révén felméri egyrészt a családok szociális helyzetét is (ki

veszítette el munkahelyét, jövedelemforrását), másrészt a cégeket, ez utóbbi adatok alapján információkat tudnak közölni az illetékes hatóságokkal.

A székelytompaiak körében az a nyugtalanító hír kapott szárnyra, hogy kedden egy helyi személy koronavírus-fertőzésben hunyt el, és akit aztán szerdán az éjszaka leple alatt, katonai felügyelet mellett temettek el. A város elöljárója ezt határozottan cáfolta, majd lapunk érdeklődésére elmondta: egy 54 éves férfi hunyt el a faluban kedden, éjjel elött. A környezetében élők szerint láza volt és köhögött, de nem egy hete vagy hónapja, hanem amióta ismerik, köhögős, tüdőbeteg volt. A túlbuzgó egészségügyi aszisztens a halál beálltának megállapításakor azt jegyezte meg, hogy az illető koronavírusfertőzés-gyanús. Rögtön értesítették a hatóságokat, de több mint hét órán át hiába várakoztak, senki nem szállt ki, hogy átvigyék a holtat, elvigyék felboncolni, és megállapítsák, hogy valóban fertőzött-e. Várták az igazságtörvénnyel orvosszakértőt is, de ehelyett értesítést kaptak az ügyészségről, hogy kiállítják a halotti bizonyítványt, a további lépésekről pedig a helyi katasztrófavédelmi bizottság döntsön. Mivel

órákon át a rendőrök a kapuban vigyáztak, az udvaron lakók pedig nem mehetek be a házba, a polgármester és rendőrfőnök a dokumentumok átvétele után (amelyekben egyébként nincs említés koronavírus-fertőzésről) úgy döntött, hogy ezt az állapotot nem tartják fenn tovább még egy-két napig.

Mivel szociális esetről van szó (a férfi nem hivatalosan lakott ott, nem volt családja, rokonai, hozzátartozói nem érdeklődtek felőle), úgy döntöttek, hogy szerda este el is temetik az elhunytat. Semmilyen bizonyíték nincs arra, hogy az illető fertőzött lett volna, de hogy minden kétséget kizárjanak, a polgármester arra kérte a közegészségügyi igazgatóságot és a prefektúrát, hogy a férfi környezetében élőket és a szomszédokat (akiknél egyébként semmilyen jele nincs a fertőzésnek, mindenki jól érzi magát) teszteljék le.

A legújabb intézkedést a csütörtökön megjelent 8. számú katonai rendelet alapján hozták meg a kisvárosban: az időotthon személyzetének programját átszervezték, ezért péntek estétől kilenc alkalmazott egy hétre bevonult elkülönített szolgálatba az intézménybe, őket egy hét múlva váltja fel egy másik személyzeti csoport – ismertette lapunkkal a polgármester.

Egyhetes elkülönített szolgálatba vonult be a személyzet egy része az időotthonba

Fotó: Gligor Róbert László

Karanténban az ünnep

Nagy-Bodó Szilárd

Mindegyik húsvét eddig is különbözött egy kicsit a többitől, de ez a mostani egészen más, mert elmarad az ünneplő tömegek templomozása.

A húsvét élet, mert a feltámadás a halált győzte le, és az életet nem lehet karanténba zární. Ebben az évben elmarad a húsvéti úrvacsoraosztás, és nem volt ünnepi körmenet sem.

Dacára a leirtaknak, a húsvét nem marad el, mert a feltámadás az örök élet győzelme a véges emberi élet fölött, a legyőzhetetlen remény diadala az emberi szorongás fölött.

A fentiek szerint sok ember számára a húsvét egyike a legfontosabb ünnepeknek, és itt nem csak a vallásos emberekre kell gondolni. Sokan azért szeretik ezt az ünnepet, mert találkozhatnak a régi ismerőseikkel, akikkel máskor, e rohanó világban valamiért nem.

A férfiak húsvét másodnapján öntözni indulnak. Ez azonban most nem lesz így. Mint sok minden más, a locsolkodás is más ruhát ölt, vagy ki is marad ebben az évben. Persze eddig is megfigyelhető volt, hogy

egyesek csak a közösségi médiában tartották a húsvétot. Nem jártak öntözni, csak közösségi oldalakon küldték el a verseiket a számukra fontos hölgyeknek, vagy még ennyit sem tettek.

Az elmúlt években, ha húsvét másodnapján az utcákon sétáltunk, akkor nem egy és nem két férfit, fiút láthattunk ünnepi ruhába felöltözve, piros tojással a kosarukban, és kezükben kölnivel.

Vannak olyan hölgy ismerőseim, akikkel általában évente csak egyszer, locsoláskor találkozom. No, de még ott vannak a váratlan találkozások is... Becsengetünk valakihez öntözni, és ott összefuthatunk rég nem látott ismerősökkel, akik talán azért vannak ott, hogy velünk találkozzanak. Ki tudhatja erre a választ?

A húsvét nem csak a vallásról szól. Benne van ebben a szomorúság, a halál, a kegyetlenség, az el- és a megválás, de ugyanakkor az újjászületés, a találkozások, a remény és alkalom az új lehetőségekre.

A húsvét mindig erről szól, és remélem, hogy ez mindig is így lesz.

Ebben az évben most minden más. Elmaradnak tehát a találkozások, elmaradnak a be-

szelgetések, lehet, hogy elmarad a tojásfestés és az ünneplő ruha is, illetve elmaradnak az utazások is. És még sorolhatnám...

Miért említem az utazásokat? A válasz egyszerű.

Sok embernek a húsvét a templomot vagy a piros tojást juttatja eszébe. Nekem valamiért az utazásokat. Számomra a húsvét mindig valamilyen utazást hozott, és mi tagadás, ezeket nagyon is élveztem.

Hadd mondjam el: az egyik – és egyben talán a legkalandosabb – utazás velem öt évvel ezelőtt történt. Páran elhatároztuk, hogy elmegyünk a várostól távoli barátainkhoz is. Tölem volt az indulás hajnali háromkor, és az első megálló – persze a kihagyhatatlan benzinkút után – Felsősfalva volt. Valamikor hajnali fél öt tájban.

Persze, azelőtt szölvünk, hogy megyünk, és azt is, hogy mikor, de abban is biztosak voltunk, hogy jelzésünket nem vettek komolyan.

De mi lepődtünk meg igazán... – székely népviseletben vártak, és az ünnepet köszöntők között sem mi voltunk az elsők!

Később tudtuk meg, hogy az első csapat akkor érkezett, amikor mi indultunk Marosvásárhelyről. Számunkra ez volt az igazi meglepetés.

Felsősfalvát követően Medgyesre „lép-

tünk át”, ahonnan később visszatérve, reggel tíz óra körül Vásárhelyen is elkezdhetjük a locsolást.

Mi, férfiak, bekopogunk ismerőseinkhez, és öntözünk. Képből van az is, hogy női ismerőseinknek lehet, hogy ez olykor nem is igazi szórakozás, hiszen az ünnep előtt takarítani és sütni kell.

A tisztára vikszolt lakásokat mi járjuk át cipőnkkel, és ők még ki sem mehetnek kitarított otthonukból. Nem beszélve a kölnik és a parfümök sokaságáról, melyek illatkeverékét szinte lehetetlen kimosni a hajból. Az ünnep azonban ünnep. A locsolókat mindenki várja, pont úgy, mint a locsolkodást.

Ilyenkor nem számít az illat. Ilyenkor elmegyünk olyan helyekre is, ahova egész évben nem mentünk el. Valamiért.

Mi elmegyünk, ott vagyunk, és talán várnak is. Ilyen az ünnep.

Jövőre biztosan másképp lesz, hiszen egyik húsvét sem hasonlít a másikra...

Másrészt: nagypéntek után a húsvét következik, a húsvét a remény ünnepe, a húsvét nem más, mint Isten válasza, és a húsvét ugyanakkor a hatalom jelzése is. De a húsvét az élet ereje is, hiszen a húsvét a hívő ember kapaszkodója és a húsvét az engedelmisség győzelme.

Tényleg, kell-e ennél több?

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTI:
KAÁLI NAGY BOTOND
1431. sz., 2020. április 11.

Reményik Sándor

Egyszer talán majd mégis vége lesz

*És akkor, aki visszatérni bír,
Csak visszatér megint a régihez.*

*A régi hithez, a régi házhoz –
Ecsethez, tollhoz, kapanyélhez,
És számon mit se kér, kit se átkoz.*

*A mappás talán új térképet ír,
De másként minden régiiben marad,
Csak egy darabig sok lesz a friss sír.*

*Mi megnyugszunk, a szívünk mit se kér,
A föld valahogy dökög majd tovább,
És lassú erők lemosják a vért.*

Raffaello: Athéni iskola

Elhunyt Gróf László

Székely Ferenc

Életének 88. évében, április 6-án, a koronavírus áldozataként, az oxfordi kórházban elhunyt Gróf László (1933–2020) térképtörténész, az angol Királyi Földrajzi Társaság tagja.

Gróf László 1933. február 23-án született Szombathelyen, iskoláit Sárváron, Szombathelyen és Budapesten végezte. 1956 novemberében emigrált Angliába, ahol a kétkezi munka számos formáját kipróbálta. 1987-ben diplomázott az Oxfordi Egyetemen summa cum laude elismeréssel.

Angliába kerülve 1964-től kezdte el gyűjteni a történelmi Magyarország régi, 16-19. századból származó térképeit. 1985-ben a sárvári múzeumnak adott egy több mint ötven lapból álló térképgyűjteményt, valamint Luigi Ferdinando Marsigli 1741-ből származó Duna-atlaszát. Ebből az ajándékból jött létre a Sárvári Múzeum térképgyűjteménye, amit ma is megcsodálnak az odalátogatók.

Magyarország és Erdély térképeiből álló 111 lapos gyűjteménye az Országos Széchényi Könyvtár Térképtárába került.

Feiszt György szombathelyi történész barátjával tizenöt évig járta Erdély településeit, ahol érdekes, színes, adatgazdag előadás-sorozattal vívták ki maguknak az elismerést. Az első előadás 2005. május 3-án volt Aradon, az utolsó 2019. május 16-án Szamosújváron. A 15 év alatt 67 erdélyi településen 206 előadást tartott Feiszt

Györggyel, a magyar címertörténet egyik legnagyobb élő kutatójával közösen.

2014 májusában Erdőszentgyörgyre is eljutottak, a református egyház imatermében megtartott előadásukra érkeztek hallgatók a Nyárad-, a Kis- és Nagy-Küküllő menti településekről is. Másnap a két előadó meglátogatta az épp felújítás alatt álló Rhédey-kastélyt, ahol 1812. szeptember 17-én született és nevelkedett Rhédey Claudia, II. Erzsébet angol királynő ükanyja. Az erdőszentgyörgyi középiskola könyvtárában lévő Vendégkönyvbe Gróf László – miután meglátogatta a tanintézetet –, ezt írta: „Kerek évforduló nem lévén – ám mégis nagy szeretettel gondolok az Erdőszentgyörgyön töltött napokra, az ottani emberekre és barátokra, akik az angol királynő ősenek, Rhédey Claudia grófnőnek jelenkori képviselői. Őszinte barátsággal: Gróf László, Oxford, 2014. május 9-én.” Ezen alkalommal e sorok írója hosszabb interjút készített Gróf Lászlóval, az írás később az Erdőszentgyörgyi Figyelő 40-43/2014-es számában jelent meg.

Nagy tudású, jó humorú, szerény, csendes ember volt, akit fölöttébb érdekelt Erdély történelme, magyar településeink helytörténete és néprajza. Jó barátja volt Sütő Andrásnak, akivel először 2002-ben találkozott, s azután minden évben, 2006-ig. Sütő halálát követően, 2010-ben ő volt az ötletgazdája a Sütő András világa című, sok pusztakamarási archív fotót felvonultató albumkötetnek (Officina Kiadó, Budapest).

Feleségével, June-nal 1960-ban kötött házasságot, három leánya és két unokája van.

500 éve halt meg Raffaello

Ötszáz éve, 1520. április 6-án hunyt el a reneszánsz egyik legnagyobb művésze, a festészet és építészet terén is maradandót alkotó Raffaello. Az MTVA Sajtóadatbankjának portréja.

Raffaello Sanzio (Santi) 1483 áprilisában született Urbino városában, ahol apja a herceg udvari festője volt. Tizenegy évesen árvaságra jutott, ezután Perugiában tanult, tizenhét évesen már mesternek mondták, 1504-től Firenzében élt. II. Gyula pápa 1508-ban hívta Rómába olyan nagyszabású munkáinak köszönhetően, mint a Szűz Mária eljegyzése, a Terranuova Madonna vagy a Tengelicés Madonna. Ezek technikai felkészültsége mellett fény-árnyék kontrasztú plaszticitásukkal Leonardo hatását mutatják, a jobbára statikus, szoborszerű, a külvilág helyett inkább saját lelkük felé forduló, kifürkészhetetlen tekintetű madonnákat klasszikus arkádiai tájakba rendezte. A szerkezetileg feltűnően szabályos kompozíciók, a bibliai szereplők mozdulatlansága az egyetemes isteni harmóniába vetett hitét, annak – ha csak részben is – átlátható szerkezetét tanúsítja. Szűz Máriáról készült éteri alkotásai az európai képzőművészet megkerülhetetlen hivatkozási pontjai.

Korán megnyilvánuló tehetségén kívül közvetlen személyisége is szerepet játszott a római meghívásban, a pezsgő olasz kulturális és társasági élet kedvelt alakjának számított. Míg Michelangelo a Sixtus-kápolna boltozatát festette, a szomszédos vatikáni palotában Raffaello is munkához látott: monumentális megbízásán, a Stanzáknak nevezett terem sor freskósorozatán haláláig dolgozott. Az első három szoba képei teljes egészében az ő alkotásainak tekinthetők, igaz, a kor szokásának megfelelően műhelye alkalmazottjai segítettek, de csakis az ő instrukcióit követve.

Az első terem neve Stanza dell'Incendio di Borgo – A tűzvész szobája – III. és IV. Leó pápa életéből vett jeleneteket ábrázol, nevét arról a freskóról kapta, amely a Róma Borgo negyedében tomboló tűzvészt a kereszt felmutatásával megállító IV. Leót ábrázolja. A második szoba, a Stanza della Segnatura – a teremben zajló hivatali intézkedésekre utalva – az aláírásoké, ez volt a pápa könyvtárszo-

bája. A három nagy freskó az antikvitás és a kereszténység harmóniáját teremti meg, a Disputa, az Oltárszentség és az Athéni iskola a filozófia, a negyedik, a Parnasszus pedig az irodalom dicsőítése. A harmadik szoba, a Stanza d' Eliodoro neve az öszövényesgi jelenetre utal, amikor a jeruzsálemi templom kifosztására érkező Héliodóroszt angyalok üzték el. Ugyanitt található az I. Leó pápáról készült freskó, amint Róma kapui alól visszafordulásra készíti Attila hun királyt, és Szent Péter szabadulása a börtönből, a művész az alakok közé patrónusát, a pápát is megfestette. A Sala di Constantino freskói

közül a Nagy Constantinusnak a milviusi hídnál aratott győzelmét bemutató képet még Raffaello vázlatai alapján készítették, a többi Giulio Romano műve.

Érett alkotói korszakában a freskók szereplőinek elosztása mindinkább mozgalmassá, drámai hatásúvá vált. A térképzet megteremtésében nemcsak a perspektivikus ábrázolás eredményeit, de a hideg és meleg színek észlelési különbségeiből adódó illuzórikus hatást is példátlan eredetiséggel alkalmazta. A világ hierarchikus, függőlegesen elképzelt rendjét az isteni szféra irányába mutató centrális, égi hatalom szolgálatába állította.

Raffaello: Madonna Terranuova

És szóltak a harangok Vásárhelyen

Levélistérjű a New Yorkban élő 65 éves Erdei Jánossal, a Marosvásárhelyi Rádió tudósítójával

Székely Ferenc

– Gyakran halljuk a Marosvásárhelyi Rádióban jellegzetes akcentusú tudósításait, melyek mindig így végződnek: Erdei Jánost hallották... New Yorkból. Mióta élsz a világvárosban, a földrésztúlsó oldalán?

– Harmadik éve, 1991 óta tudósítom heti rendszerességgel a Marosvásárhelyi Rádiót. Pontosan 25 éve élek New York kertvárosában, 15 percre a híres-neves Times Square-től; munkahelyem három percre van ettől a híres tértől. Az első éveket egy New Yorkhoz közeli nagyvárosban kezdtem,

Newarkban. Egy katolikus szervezet van itt, amely politikai menekülteket fogad, és segíti őket beilleszkedni az amerikai társadalomba.

– Milyen a New York-i élet? Meséj a körülményekről.

– New York egy fantasztikusan lüktető, soha nem alvó óriásmetropolis. Ha éjjel ket-tőkor meleg cipőt akarsz vásárolni, megteheted. Éjjel-nappal pezseg az élet. Természetesen nem igaz, hogy New Yorkban csak úgy lövöldöznek; azt nem állítom, hogy nincsenek helyek, ahol óvatosságnak kell lenni, de hát melyik nagyvárosban nincs ilyen?! A város biztonságosnak mondható, 25 év alatt egyszer sem láttam utcai lövöldözést. A félelem nincs jelen, az emberek élnek életüket. Számomra óriási élmény volt a korábbi filmekből ismert épületeket látni, megtapintani. A Szabadság-szobor pedig egyszerűen elkápráztat: annyira hatása alá kerültem az első találkozáskor, hogy minden évben egyszer elmegyek oda, hogy „találkozzunk”. És mindig azt érzem, amit első találkozásunkkor éreztem. Ő a szabadság istennője, aki a Szabadság szigetén áll, New York tövében, arccal Európa felé, a Hudson és az East folyók találkozásánál. A két folyó itt ömlik az Atlanti-óceánba. A szobor bal kezében egy nyitott könyv, a Függetlenségi Nyilatkozat, 1776. július 4-i dátummal, jobb kezében egy felemelt fákllya van.

– Milyen az életvitel?

– Igazi amerikai. Mindig

mondtam ismerőseimnek: aki nem látta New Yorkot, az nem látta Amerikát! Volt egy kedves kávézóhelyem, minden ide látogató ismerősemet, barátomat elvittem oda. Az egykori World Trade Center iker felhőkarcolója 106. emeletén volt. Itt mindig zongorázott valaki. Ott fent, a fellegekben az árak olyanok, mint bármely más kávézóban, a luxus viszont ki-mondhatatlan...

New Yorkban minden náció megfér egymás mellett, nincsenek súrlódások, bárki beszélheti saját nyelvét, saját templomában imádkozhat, saját intézményeit, szimbólumait használhatja, ez senkit sem zavar. Ha végigmész az utcán, tele van különböző zászlókkal, és ez így van rendjén. A magyar negyed Manhattanben található, a 68. utcától a 82. utcáig, a román közösség inkább a Queens és a Brooklyn negyedben összpontosul. Őt magyar templomban hallgatják a hívek Isten igéjét minden vasárnap: egy katolikusban, két reformátusban, egy görögkeletiben és egy baptista imaházban.

– Mikor kerültél ki, és mivel kezdted ottani éveidet?

– Ahogy elhagytam Romániát, 1991. február 25-én, négy napot voltam Rómában, onnan repültem át New Yorkba. A fent említett katolikus egyházi szervezet fogadott be, ahol elkezdtem tanulni a nyelvet, új hazámmal ismerkedtem, és áprilisban már dolgoztam egy fémgyárban. A hegesztéshez használatos fémhuzalokat készítettük elő. Itt dolgoztam hat évet. Később, amikor már jól beszéltem az angol nyelvet, jelentkeztem egy álláshirdetésre: egy textiláruház keresett jó szervezési készséggel rendelkező, fegyelmelt munkatársat. Egyik nap megvolt az interjú, másnap már dolgoztam. Ez 1998. május 18-án volt. Nagyon rövid idő után kineveztek

Mitológiai és keresztény, humanista jelképek, különféle allegorikus tárgyak gazdagítják a realiztikusan aprólékos, hatalmas épületbelsőben felbukkanó szereplők ábrázolását. Képei bonyolult szerkezeti megoldásaikkal, légiessé, számtalan, természetes könnyedséggel mozgó figurákkal képesek újra és újra visszacsábítani magukhoz a nézőt. Raffaello a középkori narratív festészet ábrázolói konvencióján is változtatott, az elbeszélte esemény időbeliségének megjelenítését a szem számára azonnal befogható látvány váltja fel, mintegy időn kívülinek mutatva tárgyát.

Ahogy az egy reneszánsz személyiség esetében cseppet sem meglepő, tehetsége más művészetekben és tudományokban is megmutatkozott. A II. Gyulát követő X. Leó pápa megbízásából falikárpitokat tervezett a Sixtus-kápolnába, A csodálatos halfogás vagy A béna meggyógyítása mind olyan munkák, melyek a következő alkotónemzedékek számára is inspirációul szolgáltak.

Komoly hírnévre tett szert építészként is: 1515-ben Agostino Chigi bankár megbízásából temetési kápolnát tervezett a Santa Maria del Popolo, egy másikat a Santa Maria della Pace templomba. 1514-ben Donato Bramante mellett részt vett a Szent Péter-székesegyház építésében, a munkálatokat Bramante halála után egyedül folytatta. X. Leó pápa alatt régészeti felügyelőként Róma ókori épületeinek megóvásában segédkezett, ugyanakkor a kulturális programfelelőse is ő volt.

A Krisztus színeváltozása című festményén dolgozott, amikor 1520. április 6-án elhunyt, vélhetően maláriában.

Raffaello népszerűsége máig töretlen, ha mást nem is, a Sixtusi Madonna lábainál unatkozva könyöklő, pufók kupidókat reprodukcióról, képeslapokról, trikókról vagy táskákról mindenki ismeri.

A munkáiból rendezett kiállításokat tömegek látogatják, a legutóbbi 2020. március 5-én Rómában az elnöki palota, a Quirinale egykori istállójában (Scuderie) az urbinói mester több mint kétszáz, együttesen négy-milliárd euróra biztosított festményéből és grafikájából nyílt meg. Minden idők legnagyobb Raffaello-kiállítását azonban csak néhány napig lehetett látogatni, ismételt megnyitására a koronavírus-járvány elfojtásáig bizonyosan várni kell.

menedzserasszisztensnek, majd pár hónap után felajánlották a menedzseri posztot, amit természetesen elfogadtam. B&J Fabrics a vállalat neve, amely Amerika-szerte a legnagyobb árukészlettel és változatos textíliákkal rendelkezik. Több hollywoodi filmgyár nálunk szerzi be a kosztümökhöz való anyagot. Évek során több hírességgel találkoztam, illetve vevőim voltak. Pár név: Cher énekesnő, Liza Minelli, Tomy Hilfiger, Martha Stuart, Rihanna, aki mindig az édesanyjával érkezik. Ide járt a volt amerikai alelnök, Dick Cheney neje 7-8 kigyúrt alakkal a háta mögött, akik, amíg az alelnök felesége vásárolt, beálltak az üzlet bizonyos szegleteibe. Ide járt a többszörös Oscar-díjas Frances McDorman, na és persze a számtalan diplomata, nagykövet az ENSZ-től. Marlon Brando egyik filmjéhez jómagam küldtem az összes anyagmintát a kosztümökhöz, ruházathoz.

– Nem gondoltál arra, hogy akár vissza is telepedhess Erdélybe?

– Gondoltam erre, hisz soha nem szakadtam el Erdélytől, tudósításaimmal ott vagyok az emberek hétköznapjaiban: fél évet itt, fél évet ott... Két ország lett a hazám: Erdélyország és Amerika. Azt tapasztalom, hogy az itt élő erdélyiek sohasem tudtak elszakadni szülőföldjüktől – és jó, hogy így van! Erdélyben vannak a gyökereim, ott vannak eltemetve szüleim, nagynéném, nagybátyám, ott élnek ismerőseim, barátaim. Amerikai állampolgár vagyok, de még mindig nem lettem igazán amerikai, bár imádom az országot, ahol mindent megkaptam.

– A partiumi Irinyben születél, Irinyi Kiss Ferenc költő falujában. Milyen volt a gyermekkorod?

(Folytatás az 5. oldalon)

És szóltak a harangok Vásárhelyen

(Folytatás a 4. oldalról)

– Iriny nemcsak a híres Irinyi család birtoke volt a történelemben, hanem Szatmár megye egyik legrégebbi faluja. Az Irinyi család a temető katolikus kápolnájában alussza örök álmát. Gyermekkorom zaklatott volt; 5 éves lehettem, amikor szüleim elváltak. Édesanyám ideg-összeroppanást kapott; fiatal években gyakran volt kórházban. Anyás lévén, roppant nehezen viseltem a helyzetet, azt pedig sohasem tudtam apámnak megbocsátani, hogy miután édesanyám beteg lett, elvált tőle. A törvény – anyánk gyakori kórházi kezelése miatt – apánkhoz rendelt engem és a nővéremet. Egy apai ági nagynénémhez kerültünk, akinek 13 éves korában levágták a bal lábát, ebből kifolyólag sosem ment férjhez, múltbball élt. Az általános iskola elvégzése után szerettem volna tovább tanulni, de apám ehhez nem járult hozzá. Mindig művészetkedvelő voltam, be akartam járni a 18 km-re lévő Nagykárolyba zongoraórára. Apám ehhez sem járult hozzá, kénytelen voltam ellopni a tojást a tyúk alól, hogy eladjam a boltban, amiből előteremttem a 6 lejt, ami az autóbusszra kellett. Nem lehetett ezt sokáig folytatni; elmentem a Szatmári Hírlaphoz, ahol Lapka Tibor újságíró meghallgatott, és intézkedett: munkát talált a Tricotex kötöttáru gyárban, és közben beiratkoztam a Kölcsey Ferenc középiskola esti tagozatára. Három váltásban dolgoztam, de mivel nem voltam 18 éves, nem csináltak munkakönyvet. Jött a katonaság, leszerelés után Nagyváradra költöztem, ahol egy jólelkű anyai nagynéném élt, és sokszor megkínált egy-egy tányér finom étellel. Közben a rajongásig szeretett édesanyám is jobban lett, elhozta magammal Nagyváradra. Apám, nem sokkal azután, hogy leszereltem, meghalt.

– *Mi késztetett arra, hogy emigrálj szülőföldedről?*

– A '80-as években már nehéz helyzetbe került az erdélyi magyarság, szinte minden intézményétől megfosztották, ezt nem tudtam szó nélkül nézni. Elkezdtem leveleket, memorandumokat írni a helyi hatóságoknak és a nemzetközi szervezeteknek – Amnesty International, Public Relations, ENSZ –, tiltakozva az ellen, ami 1000 éves szülőföldünkön, Erdélyben történik. Néha ezeket megmutattam egyik-másik barátomnak, akikben megbíztam, de eltanácsoltak attól, hogy elküldjem. Mégis elküldtem; külföldön tették postára, megkaptam a tértivevényt, hogy célba érkeztek. Nem tartott sokáig, s máris „meglátogattak”, bevittek a szeku épületébe, s elkezdődött a tortúra. Azzal vádoltak, hogy olyan személyek társaságában láttak, akiről tudott dolog, hogy szexuálisan terjedő betegségek hordozói. „Akkor miért nem őket viszik be, hogy kezeljék?” – kérdeztem én, de erre az volt a válasz: itt csak ők kérdeznak! Egy alkalommal a szeku épületében, egy adott pillanatban rám rontott egy vadállat, és ökölrel elkezdte ütni a szívem környékét. Ekkor döbbentem rá, hogy ezzel szívinfarktust tudnak előidézni, ha nem elég erős a szívem. Védekeztem, megúsztam, közben azt is elhúzták a kalapból, hogy az a barátom, aki néha meglátogat Magyarországról, a magyar állam biztonsági embere, és kérdezték, miről szoktunk beszélgetni? Ha tényleg az volt – nem tudom –, akkor mégsem volt közömbös az erdélyi magyarság sorsa...

– *Mi volt a „csücs” a kihallgatások alkalmával?*

– Az, amikor bevittek a nagyváradi kórházba „kivizsgálásra”, és mindennap levettek tőlem két deci vért. Egy idős bácsi azt kérdezte: – Mi baja van magának, János, hogy magától mindennap levesznek ennyi vért? Vigyázzon, mert itt valami nem stimmel... Igaza volt! Megtudtam, hogy másnap a kórház főorvosa végzi a szokásos vizitét. Írtam egy nyilatkozatot, megkérdeztem, tud-e arról, ami velem a klinikán történik, és kik hoztak ide?

Ha igen, akkor emlékeztetem a hippokratészi esküre, arra, hogy az emberi szenvedések enyhítésére és gyógyítására esküdött fel, nem pedig egy terrorszervezet kiszolgálására, és ettől a pillanattól kezdve éhségstrájkba kezdek. Ha velem történik valami, őt fogja felelősség terhelni, és ennek a nyilatkozatnak a másolata már nincs a kórház falai között... Másnap valósággal kirúgtak a kórházból: „meggyógyultam”. Látván a kilátástalan

nek, és ők segítenek, hogy útlevelet kapjak. Személyesen ismertem Kallós Zoltánt, az édesanyját is, párszor jártam a lakásukban. Az elkövetkező héten kellett volna találkoznom az elvtársakkal, de erre már nem került sor, mert aznap egy jó barát által megüzentem Kallós Zoltánnak, hogy vigyázzon, mert figyelik. Elmondtam, mi történt, este vonatra ültem, így kerültem Marosvásárhelyre 1984-ben. A kolozsvári „látogatók” házkutatási en-

Raffaello: Krisztus színeváltozása

helyzetet, beadtam kérelmemet az ország végleges elhagyására. Bukarestbe utaztam a magyar nagykövetségre, és kértem, hogy fogadjanak. Kitöltöttem egy űrlapot mindarról, amit el akartam mondani, kaptam egy iktatószámot, és megígérték, hogy időközben érdeklődnek, de időről időre én is adjak életjelt magamról. Ezzel az iktatószámmal elmentem a szatmárnémeti útlevélosztályra, kérvén az ország végleges elhagyását. Mindent leírtam, amivel nem tudok azonosulni. Nagy cirkusz lett, hogy iktatószámom van az amerikai nagykövetségtől. „Ki tanított erre, hogy először oda menjél?” – kiabáltak –, nem ők adnak útlevelet, hanem mi. Na, majd megmutatjuk mi neked...” Meg is mutatták! Ezután tisztában voltam azzal, hogy minden lépésemet figyelik.

– *Mi következett ezt követően?*

– Édesanyámat Nagyváradról visszavittem Irinybe, s én átköltöztem Kolozsvárra. Ismét „meglátogattak”, de most taktikát váltottak. Arra akartak rávenni, hogy a neves folklorikus Kallós Zoltánról tudjam meg, kik látogatják Magyarországról, miről beszél-

gedéllyel jöttek, házkutatást tartottak. Volt egy rossz televízióm, és annak a belsejében rejtettem el a tértivevényeket, amelyeket a nemzetközi intézményektől kaptam vissza. Mindent megtaláltak. A tértivevényeket magukkal vitték, és kijelentették: ha nem működnek velük együtt, dossziét nyitnak. 1990 elején Marosvásárhelyen megalapítottuk a MADISZ-t, de nem én voltam az ötletgazda. Szinte ösztönösen tört fel ennek szükségessége. Én az egyik alapító tag voltam. Az intézőbizottságban dr. Ábrám Zoltán, Tamás Lajos, Patakfalvi Vigh Attila, Poráczki Csaba, Ábrám Noémi, Szikszai József, Haraszti Judit, Szekeres Árpád, Nagy Erika, Ugron Éva, Szakács Attila, Ungvári Z. Imre kapott helyet, valamint jómagam. Szándékunk a marosvásárhelyi és a Maros megyei magyar fiatalok érdekvédelmi szövetségének a felvállalása és megsegítése volt, és ennek értelmében az óvodától az egyetemig minden megoldandó ügyben hallatni akartuk hangunkat. Ide tartozott a színmagyar iskolák, egyetemek mihamarabbi visszaállítása, a társadalmi, politikai, kulturális képviselő-

megszervezése és talpra állítása. Ez akkor jól működött; komolyságunk, őszinteségünk, nyitottságunk minden szinten elismerést szült. Miután a szövetséget bejegyezték, indult a sokrétű tevékenység. A vásárhelyi véres események előtt, alatt és után tárgyalásokat folytattunk a Vatra Românească szélsőséges szervezettel és más román ifjúsági szervezettel, hogy meggyőzzük őket: szándékaink igazak, nemeselek, nem irányulnak senki ellen. A véres események után a jogosan felháborodott magyar fiatalok szétverték a Vatra irodáját, ami székházunkkal épp szemben volt, az Arta mozi mellett. Mi, az intézőbizottság tagjai átmentünk, és sorfalat álltunk a Vatra irodája előtt, hogy ne történjen több rongálás, atrocitás. A felborzott kedélyeket próbáltuk csillapítani, és sikerült is. Miután a márciusi események lezajlottak, a MADISZ összegyűjtötte a kétnapi véres eseményekről készült videofelvételeket, és egy kazettára másolták. Engem bíztak meg, hogy a kazettát vigyem el Budapestre, a Magyar Televízióhoz, személyesen Chrušinák Alajosnak (épp a napokban halt meg, nagyszerű tévés személyiség volt). Nagyon izgultam a határon, de szerencsém volt. Chrušinák fogadott, és a stábbal együtt néztük végig a videót. Ehhez én ragaszkodtam, ugyanis meg tudtam magyarázni, kik a magyarok, kik a románok, és egy adott pillanatban a harangok is szóltak. El kellett mondanom, melyik templom harangja szól. De csak a magyar templom harangjai szóltak! Közben a stáb jegyzetelt. Innen került át a felvett anyag a CNN-hez. A többi már mindenki tudja...

– *Túl voltunk már a rendszerváltáson, mégis meghoztad a döntést: elhagyod Romániát. Miért?*

– A visszarendeződés, a bizonytalanság miatt hagytam el az országot. Táviratot kaptam Bukarestből, az amerikai nagykövetségtől, hogy ha fenntartom még kivándorlási kérelmemet, akkor 24 órán belül jelentkezzen náluk. Mitévő legyek? Hogy hagyjam itt édesanyámat, testvéremet, rokonaimat anélkül, hogy elbúcsúzzak? A Marosvásárhely–Szatmárnémeti közti távolságot nem lehetett úgy megtenni, hogy 24 órán belül ott legyek Bukarestben. Összecsomagoltam, és még aznap este vonatra ültem, reggel a nagykövetségen voltam, ahol gyorsított eljárással kezelték ügyemet. Közölték, hogy politikai menekült státuszban vagyok. Megkérdezték, repülővel akarok Rómába utazni, ahol négy napot kell maradni, vagy vonattal? Ha már választhatom, akkor inkább a vonatot választottam. Ki tudja, lesz-e még lehetőségem látni a Bukarest–Belgrád–Róma útvonalat?

– *Miután megérkezett Amerikába, milyennek tűnt az Újvilág akkor, és milyen most?*

– Belecsöppentem egy technológiailag, gazdaságilag, társadalmilag fejlett társadalomba, ahol más az életvitel, mások az értékek, mások az emberi kapcsolatok. Itt nincsenek „összejárások”, amit otthonról ismerünk, nincs szomszédolás; ha valakit meg akarunk látogatni, előre bejelentjük telefonon. Az amerikaiak kedvesek, előzékenyek, segítőkészek emberek. A mostani generáció a fogyasztói társadalom minden áldásában részesül; nem ismeri a háborút vagy a nincstelenség állapotát – és ez így van jól! Nem örvendünk annak, hogy Amerika háborúban áll bizonyos övezetekkel. Sokat fejlődött az elmúlt 30 év alatt, látom, hány felhőkarcoló nőtt ki azóta a földből. Már-már alig lehet lépést tartani a fejlődéssel. Amerikában nincsenek európai értelemben vett falvak: az életszínvonal mindenütt egyforma; a kisebb településeken is ugyanazon üzletek, bevásárlóközpontok vannak. Az udvarokon úszómedencék, szökőkutak, kávézóasztalok, virágok, növények, esetleg házi kedvencek. Seholy egy kerítés a házak körül, a növények, virágok karnyújtásnyira vannak, de soha senki egy virágot le nem szakít. Vannak eltérések az államok közt, de ez nem szembe-tűnő. Amit sosem értettem meg, az amerikaiak fegyverimádata. Talán ennek is köszönhető, hogy fegyelem van és rend, mert bárkinek lehet fegyvere. Én most is a New York-i B&J Fabrics Textiláruházban dolgozom, menedzseri minőségben. Gyakorlatilag egész nap ott vagyok: reggel 8.45-kor

(Folytatás a 6. oldalon)

Karanténból szól a nóta: online platform napi koncertekhez

Karanténból szól a nóta elnevezéssel online platform indul a Facebookon, amely péntektől naponta élő produkciókat közvetít a magyar népzenei, cigányzenei és dzsessz színtér szereplőitől.

A zenészek és a nézők a járvány miatt otthon ragadtak, a koncertek elmaradnak. A muzikusok a létfenntartáshoz szükséges bevételeiktől estek el, emellett a közönséggel való közvetlen kapcsolattól, az előadás lényegétől, az együttes alkotás lehetőségétől lettek megfosztva. Ezek a tényezők elengedhetetlenek egy zenész mentális egészségének fenntartásához – idézte a kezdeményezés ötletgazdáját, *Lombos Pál* zenészt a szervezők által az MTI-hez kedden eljuttatott közlemény.

Mint írták, az oldal egyfajta gyűjtőhely, közösségi platform lehet, ahol a művészek és a közönség megismerheti egymást. Emellett arra a helyzetre is igyekszik reflektálni, hogy bár érdeklődés lenne rá, Magyarországon a népzenei, cigányzenei és dzsesszprodukciók élő sugárzása minimális. Az indulást követően az oldalon minden este 18 (nálunk 19) órától lehet élő produkciókat követni, ezeket a zenészek saját otthonukból sugározzák 45 perces blokkokban.

A közvetítések április 10-én pénteken indulnak, az első hétvégén a népzenei formációk közül Magyar Bori, a Magyarhang zenekar, a cigányzenei fronton ifj. Sárközy Lajos, illetve Dani János és családja, valamint Seres Vilmos és zenekara tűnik fel, a dzsessz színtérről pedig Lamm Dávid és a Varga-Egri-Jónás Quartet élő bejelentkezését kísérhetik figyelemmel az érdeklődők, de koncertet ad a Swing á la Django is.

A produkciók kiválasztása folyamatban van, a következő hetekben Roby Lakatos, Micheller Myrtil, Kozma Orsi, Szirtes Edina Mókus, Oláh Krisztián és Horányi Juli nevével biztosan találkozni lehet az oldalon.

A tervek szerint a későbbiekben nemcsak videók láthatók itt, hanem egyéb tartalmak is. Mint írták, a platform szeretne bemutatkozási lehetőséget biztosítani tehetséges, de kevésbé ismert alkotóknak, ezért az ország teljes területéről és a határon túlról is várják azon népzenei, cigányzenei vagy dzsessz műfajban alkotó művész és formáció jelentkezését, aki otthonról zenei produkciót tud közvetíteni.

Jelentkezni a karantenbolszolanota@gmail.com e-mail-címre küldött rövid zenei videóval lehet. A műfaji megkötésen kívül más kritérium nincs, de a beérkezett anyagok válogatáson esnek át. A Karanténból szól a nóta Facebook-oldala a <https://www.facebook.com/szolanota/>-n található.

Elhalasztják a kolozsvári Transilvania Nemzetközi Filmfesztivált!

Elhalasztják a Transilvania Nemzetközi Filmfesztivált (TIFF); Kelet-Európa egyik legjelentősebb nemzetközi seregszemléjét a koronavírus-járvány alakulásának függvényében egy későbbi időpontban tartják meg – közölték kedden a szervezők.

Az erdélyi filmfesztivál Kelet-Közép-Európa egyik legjelentősebb nemzetközi seregszemléje. Idén május 29. és június 7. között szeretnék volna megtartani.

A szervezők mindaddig reménykedtek, hogy nem kell elhalasztani, de miután Klaus Iohannis elnök bejelentette, hogy egy hónappal meghosszabbítják a március 16. óta érvényben levő rendkívüli állapotot, úgy döntöttek, egy későbbi időpontban tartják meg a fesztivált, annak függvényében, hogy mikor teszi lehetségessé a járványhelyzet.

A szervezők azt sem tartják kizártnak, hogy az idei fesztivált át kell szabniuk, és olyan formában kell megszervezni, amely alkalmazkodik a jelenlegi állapotokhoz.

Arról biztosították a nézőket és a támogatókat, hogy igyekeznek megtalálni a legjobb megoldást.

A szervezők közölték azt is, hogy minden hétvégén az unlimited.tiff.ro honlapon filmeket vetítenek a seregszemle korábbi éveiből.

A TIFF minden évben magyar filmes alkotókat is díjazni szokott, a magyar nap keretében pedig számos magyar filmet vetítettek. Az elmúlt években többek között Alain Delon, Sophia Loren, Claudia Cardinale, Töröcsik Mari színművészek, valamint Jiri Menzel Oscar-díjas cseh rendező kapott életműdíjat a TIFF-en.

És szóltak a harangok Vásárhelyen

(Folytatás az 5. oldalról)

nyitunk és 17.45-kor zárunk, mire hazakerülök, 7 felé jár. Nem sok idő marad a kikapcsolódásra, de azért egy-egy Broadway-show belefér. Hetvenhét színház működik a Broadway-n. Mint mondtam, New York kertvárosában lakom, van egy csodálatosan szép hátsó udvar rengeteg növényvel, virággal. Imádom kertészkedni!

– *Milyen az Amerikában élő magyarok összetartása, és hogyan vélekednek az amerikaiak a magyarokról?*

– Az amerikai magyarság nagyon összetartó közösség. Mi valósítottuk meg először a nemzetegyesítést a trianoni szétválasztás után. Összejöveleink csak akkor derül ki, hogy ki honnan való, amikor beszédbe elegyedünk. Az Amerikai Magyarok Országos Egyesülete igen aktív, és sokszor hallatjuk hangunkat, amikor az elszakított területek magyarságát érik támadások vagy kedvezőtlen politikai döntések. Nem hiába nevezték Romániában az amerikai magyarokat a magyar hadsereg ötödik oszlopának. A magyarokat dolgoz, fegyelmezett, tehetséges nemzetként ismerik, és tisztelik a magyar népet. A magyarok az amerikai élet minden területén jelen vannak, a politikától a tudományos világig, a művészettől az üzleti szféráig. Szervezeteink erősek, összetartóak, élni akaróak – erről gyakran beszámolok a rádióban.

– *Kivel tartasz fenn kapcsolatot az itthoniak közül, s hogyan fogadta a család meg az irinyi közösség a távozásodat?*

– Egykori kollégáim közül néhányal a

mai napig jó kapcsolatot ápolok. Miután távoztam, el kellett telnie öt évnek, hogy újból hazajöhessenek. De addig édesanyámmal, nővéremmel, rokonaimmal mindvégig tartottam a kapcsolatot. Édesanyámnak lakást vettem szülőfalumban – boldog voltam, hogy segíthetek rajta. Ő többször látogatott meg Amerikában, legutoljára három évig volt kint. Emlékezetvesztés jelei mutatkoztak nála, és a lehető legjobb kezelést akartam neki biztosítani. Mikor már nem volt biztonságos, hogy egész nap egyedül van, hazautaztunk. 2009-ben épp születésnapomat készültem megtartani barátaimmal, egy vasárnap, amikor szólt a telefon. – Meghalt édesanyád! Számomra ekkor megállt az idő.

– *Milyen a kapcsolatot a Marosvásárhelyi Rádióval? Sajnos egyre kevesebbszer halljuk hangodat, bár a hallgatók kedvelik, ha te vagy a vonal túlsó végén.*

– A Marosvásárhelyi Rádióval mindig jó volt a kapcsolatom, bár bevallom, a régebbi vezetőséggel bensőségesebb volt. Több visszajelzés érkezett, miszerint egyre kevesebbszer hallanak... Hogy mi az oka? Nem tudom, de annyit mindenképp el kell mondanom, hogy rendszeresen küldöm az anyagot, mint ahogy eddig is tettem, hetente. Mi több, az évek folyamán az ember egyre jobban belejön, több témában vagyok jelen. Szinte 30 éve annak, hogy az első tudósítást leadtam, László Edittől néhány jó tanácsot is kaptam, biztatott, folytassam. Ezért semmi fizetést nem vártam, jótékonysági alapon csináltam, sőt, a telefonos hívást is én fedeztem.

– *Milyen témát keresel, amiről úgy gondo-*

lod, hogy érdekl az erdélyi magyar hallgatókat?

– Olyan témákban „vezetem”, amelyeket még nem csépett agyon a nagy hírközlő média, vagy olyant, amit én is szívesen hallgatnék. Ha mindez sikerült az évek során, akkor nem volt hiábavaló! Őszintén meglepett, amikor arról érkeztek visszajelzések, hogy manapság ritkábban hallják a hangomat...

– *Hogyan éled meg istenhited, jársz templomba vagy gyülekezeti helyre?*

– Istenhitem erős, annak ellenére, hogy ritkán megyek templomba; szombaton is nyitva vagyunk, dolgozunk, így minden egyéb vasárnapra marad. Isten egyengető kezét mindennap érzem. Sokszor fordultam Jézushoz kéréssel, és minden alkalommal meghallgattott. A 82. utcai református templomba járok, ahová a nemzet pacsirtája, Karády Katalin is járt, és dicsérte az urat. Ültem azon a helyen, ahol ő ült. Néha katolikus templomba is eljárom – apám görögkatolikus volt.

– *Mit tanácsolnál annak, aki szeretne áttelepedni, új hazában új életet kezdeni?*

– Nagy árat fizet, aki új hazában új életet kezd. Mindent hátrahagy! Nem igaz, hogy jövők, amikor tudok, és semmi sem fog változni... Minden megváltozik! Azok közül, akik akkor érkeztek, amikor én, sokan nem tudták legyőzni a honvágyat, és visszamentek hazájukba. Amikor gyökereidből kiszakítottak, és mindened megvan, akkor veszed észre, hogy hosszú évek után is csak magyarul álmodsz.

– *Sosem bántad meg, hogy elhagytad Er-*

délyt, esetleg, ha mindez napjainkban történné, ugyanezt tennéd?

– Nem bántam meg, mert nekem Amerika mindent megadott. Sok munkával, kitartással, fegyelmezettséggel ebben az országban sokra viheted. Még csak álmodni sem mertem, hogy egyszer a világ fővárosában üzletmenedzser leszek. Ez még ma is hihetetlen. Mindig New York volt a kedvenc városom! Ha most érkeznek Amerikába, ugyanezt tenném. Persze, tanulnom kellett, tanfolyamokat végeztem. De sosem voltam hálátlan természetű, mindig örvendtem a kicsi dolgoknak – ezt édesanyámtól örököltem. Az élet egy nagy könyv, mely mindenki számára nyitva áll.

– *Péterffy Gyöngyi, hazatelepedett vásárhelyi tanár-költő-mecénás 2013-as interjújából tudom, hogy te is támogattad két kisebb jövedelmű erdélyi magyar diák tanítatását. Fontosnak tartod, hogy ekképpen járulj hozzá a jó képességű gyerekek – éljenek bárhol a nagyvilágban – megsegítéséhez?*

– Amikor Péterffy Gyöngyi – akihez csodálatos barátság kötött – visszatelepedett szülőhazájába, Erdélybe, nagy úrt hagyott maga után. Az Amerikai Magyarok Országos Szövetségének oszlopos tagja volt, a költőtársaság tiszteletbeli tagja, a vitézi rend és a Szent László Lovagrend tagja, aki a szerény jövedelmű családok gyermekeinek tanítatását segítette Erdélyben. Egy csupa szív, csupa lélek asszony – hálát adok az égnek, hogy barátomnak tudhatom. Igen, fontosnak tartom azt, hogy a jó képességű gyerekeket segíteni kell, ezért vállaltam éveken át két erdélyi magyar diák megsegítését, akik már egyetemet végzett fiatalok, és otthon kamatoztatják tudásukat.

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

2020. április 9-én kelt

258. számú rendelet

A Maros Megyei Tanács nyilvános, rendkívüli ülésének összehívásáról

A Maros Megyei Tanács elnöke,

A jelenlegi járványügyi helyzet alakulására, valamint a 3/2020-as katonai rendelet által előírt tilalmakra és korlátozásokra való tekintettel,

Amiatt, hogy a hatóságok felelőssége olyan intézkedéseket bevezetni, amelyek biztosítják, hogy az intézmény tevékenységei optimális körülmények között és az előírt egészségügyi szabályok betartásával valósuljanak meg,

A 3/2020 sz. katonai rendelet 2. cikkének rendelkezéseit elemezve, és figyelembe véve a tanács jelenlegi összetételét, illetve azt a kötelezettséget, hogy egyenlő feltételeket kell biztosítani a helyi választott képviselők mandátumának gyakorlásához a tanács valamennyi tagja számára,

Figyelembe véve a Maros Megyei Tanács szervezéséről és működéséről szóló rendelet 68. cikkében említett körülményeket, amelyeket a Maros Megyei Tanács utólag módosított és kiegészített 115/2019 sz. határozatával hagytak jóvá,

A közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019 sz. sürgősségi kormányrendelet 178. cikkelyének (1) bekezdése, a 179. cikkely, alátámasztva a 134. cikkely (1) bekezdés a) pontja, a 135. cikkely által és a 196. cikkely (1) bekezdés b) pontja előírásai alapján,

elrendeli:

1. cikkely (1) Összehívja a Maros Megyei Tanács plenumát nyilvános, rendkívüli ülésre 2020. április 15-re, 13 órától. Az ülésre videókonferencia formájában kerül sor.

(2) A rendkívüli ülés napirendi tervezete a jelen rendelet szerves részét képező mellékletben található.

2. cikkely (1) A megyei tanács ülésének nyilvános jellegét a videókonferencia élő közvetítésével biztosítják a megyei önkormányzat Facebook közösségi oldalán.

(2) Alkalmazandóvá válnak a Maros Megyei Tanács szervezésére és működésére vonatkozó szabályzat IV. fejezetének 6. szakaszában szereplő speciális rendelkezések, amelyeket a Maros Megyei Tanács utólag módosított és kiegészített 115/2019 sz. határozatával hagytak jóvá.

3. cikkely Jelen rendeletet megjelenik a helyi sajtóban és az intézmény weboldalán, és elküldik a megye jegyzőjének, a megyei tanácsosoknak, a Maros Megyei Tanács szakapparátusához tartozó igazgatóságoknak, szolgálatoknak és osztályoknak.

Péter Ferenc
ELNÖK

Ellenjegyzi
Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

A Maros Megyei Tanács elnöke 2020. április 9-i
258. sz. rendeletének melléklete

A Maros Megyei Tanács április 15-i rendkívüli ülésének
NAPIRENDTERVEZETE

1. Határozattervezet Maros megye 2020. évi általános költségvetésének módosításáról.

Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

2. Határozattervezet az alárendelt intézményeket érintő szervezési intézkedésekre vonatkozóan.

Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

3. Határozattervezet „A COVID-19 koronavírus-fertőzések megelőzése és korlátozása” elnevezésű megyei érdekeltségű program jóváhagyásáról, valamint a Maros Megyei Tanács és a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség közötti együttműködési konvenció jóváhagyására vonatkozóan.

Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

4. Kérdések, interpellációk, válaszok, vélemények.

Péter Ferenc
ELNÖK

SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGE,
VAGY SEGÍTENI SZERETNE?

Hívjon bizalommal!

0265 55 55 55

Hétfőtől péntekig 15 és 20 óra között

ÉLELEM • TISZTÁLKODÁSI CSOMAGOK • BEVÁSÁRLÁS
GYÓGYSZER KIVÁLTÁSA • SZÁMLÁK KIFIZETÉSE
MELEG ÉTEL KISZÁLLÍTÁSA • SZAKTANÁCSADÁS
OTTHONI BETEGGONDOZÁS • JOGTANÁCSADÁS • LELKIGONDOZÁS

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK: külső műanyag/alumínium redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (7011)

VÁLLALUNK tetőjavítást, csatornakészítést, szigetelést, bármilyen javítást. Tel. 0759-467-356. (7266)

BETEGGONDOZÁST vállalok. Tel. 0772-042-884. (sz-l).

MEGEMLEKEZÉS

„Nem múlnak ők el,
kik szívünkben élnek,
hiába szállnak árnyak,
álmok, évek.”

(Juhász Gyula)

Kegyelttel és fájdalommal emlékezünk drága jó szüleinkre, az erdőszentgyörgyi születésű ÚJFALVI LÁSZLÓRA halálának 10. és ÚJFALVI ÁGNESRE (született Orbán) halálának 11. évfordulóján. Nyugodjanak békében! Emléküket örökké őrzik szeretteik. (7288-l)

Nyugszik a szív, mely értünk dobogott, pihen a kéz, mely értünk dolgozott. De te számunkra sosem leszel halott, örökké élni fogsz, mint a csillagok.

Mély fájdalommal és megtört szívvel emlékezünk április 11-én a drága jó édesanyára és nagymamára, SZABÓ MÁRIÁRA szül. Bukur halálának 3. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (7281-l)

Bánatos szívvel emlékezünk április 12-ére, amikor 2 éve váratlanul, búcsú nélkül távozott szere ttei köréből a geryeszegi születésű KISS GYULA. Drága emlékét őrzi bánatos felesége, fia és annak családja. Emléke örökké szívünkben marad. (p.-l)

Az elválás fájdalmával emlékezünk id. MÁTYÁS ANDRÁSRA. Április 10-én 26 éve utolsót dobant szerető szíve. Emlékét őrizzük egy életen át: felesége, fia, lánya és családjuk, unokái és dédunokái. Pihenj békében, tatus, szívünkben örökké élni fogsz! (sz-l)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel búcsúzunk a Budapesten április 8-án elhunyt osztálytársunktól,
DOMJÁNSCHITZ ISTVÁNTÓL.
(sz-l)

Hirdetőink figyelmébe!

A koronavírus-fertőzésveszély miatt kialakult rendkívüli egészségügyi helyzetre való tekintettel felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetések feladhat-

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti online is.

ségben, a nepujsg.ro weboldalon levő online felületen is, vagy beküldhetik e-mailen a reklam@e-nepujsg.ro címre.

Hirdetési irodánk április 11-én, szombaton, 12-én, vasárnap és 13-án, hétfőn ZÁRVA tart! Kedden 9–15 óra között várjuk önöket!

Érdeklődni a 0742-828-647-es telefonszámon.

Húsvét a megújulást hirdeti!

A Maros megyei RMDSZ mindenkinek
békés, boldog ünnepet kíván!

Péter Ferenc
megyei elnök

Kovács Mihály Levente
ügyvezető elnök

ISTENTŐL ÁLDOTT,
EGÉSZSÉGBEN ELTÖLTÖTT

húsvétot kívánok!

soos
JRDV

Egyenesen a nappalidba.

Rendeld házhoz a legjobb könyveket!

Házhoz röptjük a legjobb könyveket. A Kobak Könyvesbolt házhoz szállítja azokat a könyveket, melyeket a szobafogság előtt nem sikerült beszerezned.

Kedves marosszentgyörgyiek,

Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe hozzon új reményt azoknak, akik csüggedtek, és lelki békét azoknak, akiknek megpróbáltatásban van részük!

Az az örömhír vigasztaljon, hogy Jézus megváltása által nekünk is örök életünk lehet!

Áldott húsvétot!

Szeretettel
Sófalvi Szabolcs polgármester
Birtalan István alpolgármester

SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGE?

ÖNKÉNTESEINK BEVÁSÁROLNAK VAGY SEGÍTENEK
GYÓGYSZEREIT BESZEREZNI
EGÉSZ MAROSVÁSÁRHELY TERÜLETÉN.

HÍVJON MINKET TELEFONON:
0721 297 417 09-17 óra között

VAGY JELENTKEZZEN HONLAPUNKON:
www.sooszoltan.ro

soos
JRDV

A feltámadás ünnepe hozzon hitet, reményt és boldogságot mindannyiunk életébe.

Áldott húsvéti ünnepet kívánok!

Péter Ferenc
elnök

CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ MAROS MEGYEI TANÁCS

HÍRADÓ
LIVE 16.00
LIVE 19.00

TÁJÉKOZÓDJON HITELES FORRÁSBÓL!
AZ ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ HÍRMŰSORÁBÓL!